

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

37110

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

27/11/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

Bakanlığınız ile Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi arasında 15 Ekim 2025'te imzalanan "Türkiye'den Çin'e İhraç Edilen Bademlerin İnceleme ve Karantina Gerekliliklerine İlişkin Protokol" ile, belirlenen bitki sağlığı ve gıda güvenliği koşulları sağlandığında Çin'e badem ihracatının önü açılmıştır. Protokol; üretimden sevkıyata kadar izlenebilirlik, zararlı organizma kontrolü, hijyen ve karantina şartları ile uygunluk halinde bitki sağlık sertifikası düzenlenmesini öngörmektedir. Sürecin şeffaf işletilmesi, üretici ve ihracatçıların bilgilendirilmesi ve hedef pazarın sürdürülebilir biçimde geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Bu bilgilendirme ışığında:

- 1- Protokol kapsamında üretici bahçeleri, işleme/ambalaj tesisleri ve ihracatçı firmalar için aranan kayıt, onay ve izlenebilirlik koşulları nelerdir? 2026 sezonu için onaylı bahçe ve tesis sayısı kaçtır?
- 2- Çin'e ihracatta uygulanacak resmi kontrollerin (zararlı organizma, kalıntı/MRL, aflatoxin, hijyen) numune alma planı ve eşik değerleri nedir? Uygunsuzlukta ihracatın askıya alınması hangi şartlarda devreye girecektir?
- 3- 2026 yılı için Çin pazarına yönelik badem ihracatı miktar ve değer hedefiniz nedir? Ege/İzmir başta olmak üzere bölge bazında öngörülen katkı ne kadardır?
- 4- Çin'in ithalat sistemi kapsamında (örneğin CIFER kayıtları, tesis listeleri, parti bazlı bildirimler) kaç Türk firması ve tesisi kayıt altına alınmıştır? Bekleyen başvuruların sonuçlanma takvimi nedir?
- 5- Çin pazarında olası bir uygunsuzluk veya red vakasında, hızlı uyarı ve geri bildirim mekanizmanız nasıl işleyecektir? Parti izleme, kaynak bahçeye geri izleme ve düzeltici/önleyici faaliyetler için standart prosedür belirlediniz mi?

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA